

netop efter den almindelige Lovgivning. Naar saadanne Spørgsmaal optaa under en Bandsynsag eller en Landvæsenkommissionsag, kan det være tvivlsomt, om vedkommende Part er forpligtet til at taale flige Spørgsmaal afgjorte paa denne Maade eller kan kræve Sagen forsaavidt henvist til de almindelige Domstole. Det vil jo let ses, hvad der derved tænkes paa. Naar vi f. Ex. tage Sø- og Handelsretten, vil der hvert Dieblit optaa Spørgsmaal, der ere aldeles uafhængige af nautiske eller merkantile Forudsætninger, Spørgsmaal om Eiendomsret, Brugret, Kontraktiers Fortolkning og Sligt. Saadanne Spørgsmaal kunne ogsaa optaa under Forretninger af den Art, her er Tale om, og man maa da spørge: kunne flige Spørgsmaal paadømmes af Landvæsenkommissionen eller Bandsynsmændene, eller skal Sagen forsaavidt henvises til Domstolene? Efter den Afgjørelse, vi træffe her efter Vindringsforflaget, kan der neppe være Tvivl om, at vedkommende Part, der paaftaar flige Spørgsmaal henviste til Domstolene, vil faae Medhold, forsaavidt der ikke i selve Bandløbslovgivningen maatte være truffet særlige Regler, som der paa forskjellige Punkter er truffet, saasom om Forholdet mellem Eier og Bruger og Sligt. Hvor disse privatretlige Regler ere blevene til Bandløbsregler, er det klart, at Spørgsmaalet hører under Bandsynsmændenes eller Landvæsenkommissionernes Kompetence. Dette Spørgsmaal om den materielle Fordeling af Kompetencen, Spørgsmaalet om, hvad det er, som Synsmændene have at afgjøre, og hvad Landvæsenkommissionen har at afgjøre, og som ikke maa gaa til Domstolene, er det ene Spørgsmaal, der er forsøgt delvis løst her; men det andet Spørgsmaal er: naar der opstaar Tvist i saa Henseende, hvem skal saa afgjøre, hvor Kompetencen egentlig ligger. For Landvæsenkommissionens Vedkommende er dette ordnet i Loven af 30te December 1858 derhen, at der er indrettet en særlig Instans for Kompetencepørgsmaal, nemlig Højesteret, idet man fra Overlandvæsenkommissionen kan appellere til Højesteret, som saaledes vil have at afgjøre Kompetencepørgsmaalet uden iøvrigt at indblande sig i selve Sagen. Denne Regel vil ligefrem være anvendelig paa de Bandløbsretter, der bestaa af Landvæsenkommissionen, og hvorfra der kan appelleres til Overlandvæsenkommissionen, men fra Bandsynsmændene kan man ikke appellere til Højesteret. Det har været under Overveielse, om man ikke skulde give samme Regel med Hensyn til dem. Man har imidlertid næret overveieende Betænknelighed derved. Det vilde ganske vist se noget etendommelig ud, om man fra Bandsynsmændene skulde kunne appellere til Højesteret. Der er jo ogsaa at tage Hensyn til, hvad man kan paabyrde Højesteret, og i alt Fald vilde det vist være naturligt, naar man vilde ind paa denne Wei, at gaa igjennem Overlandvæsenkommis-

sionen og henvise til den paagjældende Bestemmelse i Loven af 30te December 1858; men derved vilde man faae flere Instanser i Kompetencepørgsmaalet, og det vilde vistnok være mindre heldigt. En anden Wei, man kunde gaa, var den, ganske simpelt at sige, at Domstolene afgjøre Kompetencepørgsmaal. Hvis man gik ud fra, at de Autoriteter, her er Tale om, Synsmændene og Landvæsenkommissionerne, ere administrative Autoriteter, behøvede man slet ikke at sige Noget derom, thi saa fulgte det ligefrem af Grundlovens Regel, at Domstolene have Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Dvrighedens Kompetence; men det maa sikkert erkjendes, at, dersom man ikke vil kalde Landvæsenkommissionerne og Synsmændene Retter, dersom man ikke ligefrem vil betegne dem som judicielle Autoriteter, ere de i alt Fald Autoriteter af en saa blandet Karakter, at man endnu mindre kan kalde dem Dvrighedsmyndigheder. Efter hele deres Virksomhed ere de i Virkeligheden Retter, dømmes i Sagerne ganske paa samme Maade som Retterne, affige Kjendelser, som have en tilsvarende bindende Virkning som Retternes Afgjørelser, der er en vis Grædigbilitet forbundet med deres Afgjørelser, og deres hele Stilling forekommer mig nærmest at være at ligne med de judicielle Autoriteters. I alt Fald tror jeg ikke, at man uden videre vil kunne i Genhold til Grundloven erkjende det for utvivlsomt, at Domstolene have at afgjøre deres Kompetence. Dertil kommer ogsaa, at, hvis man henviste disse Kompetencepørgsmaal til Domstolene, saa vilde man faae en meget vidtløftig Dmgang. Man vilde saa være nødt til at appellere til den højeste Instans, naar der opstod Tvist om Kompetence. Fra Synsmændene maatte man appellere til Landvæsenkommissionen, fra denne til Overlandvæsenkommissionen, og derfra til Underretten og opad til Højesteret. Det vilde være 5 Instanser for Kompetencepørgsmaal, hvilket heller ikke var heldigt. Saaledes som Sagen nu er stillet her i Vindringsforflaget, vil Veien være den, at den vedkommende Part, som, i alt Fald saavidt Vindringsforflagene række, anser Synsmændene eller Landvæsenkommissionen for inkompetente, nedlægger denne Paastand; dermed standser han Forretningen indtil videre, gaar saa til Domstolene med sin Paastand og faar Spørgsmaalet afgjort der. Afgjørelsen ved Domstolene vil saa enten gaa ud paa, hvis Domstolene erklære sig kompetente paa dette Punkt, at afgjøre Punktet, eller i modsat Fald paa at afvise Vedkommende og henvise ham igjen til Synsmændene eller Landvæsenkommissionen, hvorved Spørgsmaalet vil være afgjort. Utsaa, uagtet der saaledes er en vis Løsning paa dette Punkt, saa skal jeg være meget villig til at erkjende, at det er et Spørgsmaal, som kræver en mere indgaacnde Undersøgelse og i og for sig er særdeles stiftet til at faae en almindelig Afgjø-